

Afscheid van het lid Maatoug

Aan de orde is **het afscheid van het lid Maatoug (GroenLinks-PvdA)**.

De **voorzitter**:

Ik heropen. Aan de orde is het afscheid van een collega. Ik ontvang een brief en die ga ik u voorlezen.

"Geachte voorzitter,

Met ingang van 18 december neem ik afscheid als lid van de Tweede Kamer. Ik doe dat, omdat ik mijzelf met veel energie wil gaan inzetten als wethouder in Utrecht. In een tijd waarin het vertrouwen in de overheid laag is, wil ik helpen bouwen aan een overheid die dicht bij mensen staat en levert op het gebied van energie en mobiliteit.

Maar zoals vaak in het leven zijn er meerdere dingen tegelijkertijd waar, want hoewel ik veel energie heb om te gaan bouwen en uit te voeren, vind ik het ook erg moeilijk om deze brief te schrijven, allereerst omdat ik mijn mandaat niet afmaak. Aan alle mensen die mij het vertrouwen hebben gegeven hier namens hen te zitten: weet dat ik me elke dag keihard heb ingezet om dit vertrouwen waard te zijn en dat ik deze stap niet lichtzinnig heb genomen. Ik hou me vast aan de gedachte dat de kern van mijn missie hetzelfde blijft. Daar waar ik de Kamer in ben gegaan om het collectief te dienen van Heerlen-Noord, naar Rotterdam-Zuid en Leiden-Zuidwest, ga ik dat nu doen van Overvecht, naar Oog in Al en Ondiep."

Of zeg ik Óndiep? Ja. Sorry.

"Nog moeilijker vind ik het om in deze tijd afscheid te nemen. Ik maak me zorgen over alles wat er in het hart van onze democratische rechtsstaat gebeurt. Omdat de mensen thuis niet gediend worden met de keuzes die hier elke dag worden gemaakt — of juist niet gemaakt. Maar ook omdat er een uitholling plaatsvindt van die democratische rechtsstaat. De geschiedenis en het buitenland leren ons dat autoritaire en antidemocratische krachten zich alleen maar kunnen laten gelden omdat de goede krachten te zwak zijn, afgeleid en bezig met de eigen positie. Te laat beseffen zij wat er voor ons allemaal op het spel staat, te laat realiseren zij zich dat zij samen, als echte democraten — of ze nou liberaal, christendemocraat of socialist zijn — aan dezelfde kant staan.

Gelukkig, voorzitter, zit deze zaal vol democraten. Individuen die boven zichzelf uit kunnen stijgen als wij dat als volk van hen verlangen. Nu belonen we de laatste storm, ophef en een duidelijkheid die ons allemaal verliezer maakt. Samen met de collega's Aartsen en Van Nispen heb ik de eer gehad de parlementaire enquête Fraudebeleid en Dienstverlening te mogen afronden, presenteren en verdedigen. Oog voor mens en recht. Binnenkort spreekt deze Kamer over het rapport en de aanbevelingen. Met uitzondering van de grootste partij in dit parlement heeft de gehele Tweede Kamer zich achter het rapport geschaard, zodat het niet nog een keer kan gebeuren. Het is een van de tastbare resultaten die ik hoop achter te laten.

Voorzitter. Vertrekken is moeilijk, maar ook geweldig als er een topteam en sterke collega's als Mariëtte Patijn en Luc Stultiens klaarstaan om de factor arbeid tegen de factor kapitaal te verdedigen. Ik wil al mijn collega's bedanken met wie ik de eer had de eerste gezamenlijke Tweede Kamerfractie van GroenLinks-PvdA te vormen, met een bijzondere vermelding van Jesse Klaver, die me sinds 2021 thuis heeft laten voelen in deze toch bijzondere omgeving.

Ik ga de Kamer en haar mensen missen. Ik wil de beveiligers, bodes, IT-medewerkers, schoonmakers, medewerkers in de restaurants, verslagmedewerkers, CIP, griffie, fractiemedewerkers en alle anderen die ondersteuning bieden van harte danken.

Het was een voorrecht het land als volksvertegenwoordiger te mogen dienen, en ik sta klaar om met alles in me de prachtige stad Utrecht te dienen. Vergeet nooit: we kunnen het ons niet veroorloven cynisch te zijn, want daarvoor is onze democratie te belangrijk.

Warme groet,
Senna Maatoug"

(Applaus)

De **voorzitter**:

Lieve Senna. Je betrad deze Kamer in maart 2021, eerst als lid van de GroenLinksfractie en later natuurlijk als vertegenwoordiger van ...

O, daar zijn de bloemen! Nu al? U bent heel goed voorbereid. Dat siert u, meneer Timmermans.

Later was je natuurlijk vertegenwoordiger van de gefuseerde fractie van GroenLinks-Partij van de Arbeid. Nu ga je ons tussentijds verlaten. Je weet dat ik, als Voorzitter, daar niet altijd blij van word. Een troost is wel dat je de publieke zaak blijft dienen, in een andere rol, waarbij jij je expertise en ervaring kan blijven inzetten voor concrete verbeteringen in het dagelijks leven van mensen. De gemeente Utrecht mag de handjes dichtknijpen met jouw komst. Ik heb net nog aan je gevraagd: wil je je echt niet bedenken? Maar zelfs na drie keer vragen, heb je nee gezegd.

Als Kamerlid bracht je een bijzondere combinatie van expertise mee: je ervaring als beleidseconoom bij de ministeries van Financiën en van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, en je achtergrond als docent economie aan de Universiteit Leiden. In je maidenspeech in 2021 koos je het beeld van een brug over een ravijn. Je sprak toen over wat voor jou de kern van de politiek uitmaakt, namelijk het samen maken van collectieve keuzes en het eerlijk delen van risico's. Deze woorden waren niet alleen een statement; ze vormden ook de leidraad voor je parlementaire werk. De reden waarom je de Kamer in bent gegaan, ligt tenslotte in je maatschappelijke betrokkenheid. Maar die ligt ook in je groeiende verbazing over hoe gewone mensen verstrikt kunnen raken in wetten en regels die in eerste instantie zijn bedacht om hen te helpen. Het was dan ook geen verrassing dat je lid werd van de parlementaire enquêtecommissie Fraudebeleid en Dienstverlening. Daar kon jij je analytische vaardigheden inzetten voor het doorgronden van de complexe overheidssystemen. Je produceerde samen met je collega's een stevig en confronterend rapport. Zo merkte je hoe systemen kunnen ontsporen wanneer we de menselijke maat uit het oog verliezen. Als woordvoerder Sociale Zaken, pensioenen, AOW, integratie en kinderopvang heb je allesbehalve stilgezeten de afgelopen jaren. Je bent een echte dossiervreter. Je wist altijd van de hoed en de rand. De inhoud staat bij jou altijd voorop.

Beste Senna. Je verlaat nu de Kamer om wethouder mobiliteit en energie te worden te Utrecht. Toen je begon, liet je in diverse kranten optekenen: "Ik zit in een arena waarvan ik eerst dacht dat het niks voor mij was." Ik geloof dat in ieder geval jij nu wel de conclusie kan trekken dat je in de jaren daarna toch wel degelijk hier je draai hebt gevonden. Ik dank je daarom van harte voor al het werk dat je hier in de Tweede Kamer gedaan hebt. Utrecht heeft er een bevlogen bestuurder bij, maar wij hebben een lege stoel meer gekregen. Dank voor je bijdrage aan dit parlement. Veel succes in je nieuwe rol.

(Applaus)

De **voorzitter**:

Wij gaan nu eerst even ... U mag best even de bloemen geven, hoor, meneer Timmermans.

Dat dan weer wel! U zit er al zo lang op te wachten.

We gaan eerst een nieuwe collega beëdigen. Daarna schors ik even, zodat iedereen de gelegenheid heeft om in het Ledenrestaurant mevrouw Maatoug, Senna, de hand te schudden en het allerbeste te wensen.